ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ЖИЗЗАХ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

International scientific-practical conference

THE 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON XXI CENTURY SKILLS IN LANGUAGE TEACHING AND LEARNING

April 9, 2021

ТИЛНИ ЎҚИТИШ ВА ЎРГАНИШДА XXI АСР КЎНИКМАЛАРИ II ХАЛҚАРО АНЖУМАН

Халқаро илмий-амалий конференция

2021 йил, 9 Апрел

Международная научно-практическая конференция

2-я МЕЖДУНАРОДНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ ПО НАВЫКАМ XXI ВЕКА В ПРЕПОДАВАНИИ И ИЗУЧЕНИИ ЯЗЫКА

9 Апреля, 2021 г

II

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ЖИЗЗАХ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

International scientific-practical conference
THE 2nd INTERNATIONAL CONFERENCE ON XXI CENTURY SKILLS IN LANGUAGE TEACHING AND LEARNING
April 9, 2021

ТИЛНИ ЎҚИТИШ ВА ЎРГАНИШДА XXI АСР КЎНИКМАЛАРИ – II ХАЛҚАРО АНЖУМАН
Халқаро илмий-амалий конференция
2021 йил, 9 Апрел

Международная научно-практическая конференция
2-я МЕЖДУНАРОДНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ ПО НАВЫКАМ XXI ВЕКА В ПРЕПОДАВАНИИ И ИЗУЧЕНИИ ЯЗЫКА
9 Апреля, 2021 г

ЖИЗЗАХ - 2021

УДК: 4И (ИНГЛ)
ББК: 81.2.-9
Э-59

“Тилни ўқитиш ва ўрганишда XXI аср кўникмалари – II халқаро анжуман” мавзуидаги халқаро илмий-амалий конференция материаллари (2-қисм).

Жиззах , 2021. – 324 бет.

Масъул муҳаррир:

Маматов Абдуғофур Эшонқулович – *филология ф.д., профессор*

Таҳрир ҳайъати:

А.Жабборова, Н.Бўриева, Ш.Узоқова, И.Рустамов, У.Жабборов, У.Жуманазаров

Тақризчилар:

Нурманов Абдуназар - *педагогика фанлари доктори*

Пардаева Зулфия Джўраевна - *филология фанлари доктори*

Шарипова Жамила Маҳмудовна - *филология фанлари доктори*

Техник саҳифаловчилар:

Бўриева Н., Мирзаакбаров С., Жумаева Б, Садикова С., Ҳамидова С.

Илмий-амалий конференция материалларига оид мазкур тўплам, аввало халқлараро алоқа воситаси сифатида эътироф этилаётган инглиз тилини ўргатишнинг энг замонавий методларини амалиётга тадбиқ этилишига бағишланганлиги билан аҳамиятлидир.

Шунингдек, тўпламда тилни ўқитиш ва ўрганишда XXI аср кўникмалари, тилшунослик, адабиётшунослик ва маданиятлараро мулоқот масалалари, тил тадқиқида замонавий йўналишлар, XXI асрда чет тилини ўқитиш методикаси, чет тилини ўрганишнинг психологик асослари каби йирик масалаларни ижобий ҳал этишнинг назарий жиҳатларига кенг ўрин берилган.

Тўплам талабалар, магистрлар, таянч докторантлар ва барча ўқувчилар оммаси учун мўлжалланган.

Илмий-амалий анжуман материаллари Жиззах давлат педагогика институти Кенгашининг 14 март 2020 йилдаги навбатдан ташқари йиғилишида муҳокама қилиниб, нашрга тавсия этилган.

Маърузалар материалларида ёритилган тарихий жараёнлар, маълумотлар ва чиқарилган хулосаларнинг ҳаққонийлигига муаллифлар жавобгар.

3. Shulga T.I. Rol stanovleniya volevoy regulyatsii v razvitii mladshego shkolnogo vozrasta: mejvuzov, sborn. trudov Psixologo-pedagogicheskiye osobennosti razvitiya lichnosti mladshego shkolnika. -Penza, 1993.

4. Wofford J.C. Experimental analysis of a cognitive model of motivation. // J.Psychol. London, - 1990. - Vol. 124, № 1. - P.87-101.

5. Vigotskiy L.S. Razvitiye visshix psixicheskix funksiy, Sobr. sochineniy M. 1982g. t.3

6. Yusupov O.N. Cognitive semantics in context. Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe 7 (2), 84-87.

7. Юсупов О.Н. Ўзбек адабиётининг инглиз тилидаги таржималарининг лингвокогнитив тадқиқи. Сўз санъати халқаро журнали. 3 сон, 3 жилд. Б.102-105.

8. Юсупов О.Н. O’zbek poeziya namunalari tarjimasining ingliz tilidagi interpretatsiyasi. Тошкент давлат педагогика университети илмий ахборатлари. 3 жилд, 19 сон, - ТДПУ, 2019. Б.146-150.

9. Юсупов О.Н. Анализ проблемы стиля в художественном переводе. The Way of Science, 94. 2014.

10. Юсупов О.Н. Бадиий матннинг лингвокогнитив хусусиятлари. Тошкент давлат педагогика университети илмий ахборатлари, 1 (10), 35 - 37. 2017.

11. Юсупов О.Н. Специфика художественного перевода. Наука и Мир 2 (3), 170 - 172. 2014.

12. О.Н. Юсупов. Pride of Uzbek nation. The Way of Science 9 (31), 80-81

13. ОН Юсупов. Чет тили дарсларида таржима муқобиллигини яратиш асосида тилни ривожлантириш. Тил ва адабиёт таълими 2 (2), 96-99

14. О.Н. Юсупов. Стилистика. I том, Ташкент, ТДПУ, 2017. 320 стр.

15. О.Н. Юсупов. Лексикология. I том, Ташкент, ТДПУ, 2017. 344 стр.

16. O.Yusupov, I.Mirzaeva, A.Mukhamedaminov, D.Shigabutdinova, S.Nazarov, U.Muradov, T.Toshpulatov, Sh.Fayziev, Sh.Fayziev. Phraseological Units with Colour Designation Component as a Means of Reflecting the Self-Consciousness of the English People. LINGUISTICA ANTVERPIENSIA, 2021. P. 719-731

17. Yusupov O.N. Subtleties Of Literary Translation. İlköğretim Online (IOO) - Elementary Education Online 4 (4), 1987-1991

MAKTABGACHA TA‘LIM MUASSASALARIDA EKOLOGIK TARBIYA MAQSADI

Atabekov Fozil O’razali o’g’li
Toshkent viloyati Chirchiq davlat pedagogika instituti
Maktabgacha ta’lim kafedrasi dotsent vazifasi bajaruvchisi,
Turdiyev Shaxzod Nuridin o’g’li
Abdunazarov Sohibbek Bekmurot o’g’li
Maktabgacha va boshlang’ich ta’limda jismoniy tarbiya va sport

Rezyume: *Ekologik tarbiyaning bosh maqsadi maktabgacha yoshdagi bolalarda atrof-muhit va uning muammolari haqida ongli munosabatni hamda ular bo‘yicha optimal yechimlar toppish to‘g‘risidagi bilim, ko‘nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat. Shu ma‘noda maqolada maktabgacha ta‘lim muassasalarida ekologik tarbiya maqsadi tahlil qilingan.*

Tayanch so'zlar: *ekalogiya, maktabgacha yoshdagi bolalar, madaniyat, tushuncha, ta'lim, tarbiya, maktabgacha ta'lim tizimi, ekologik tarbiya.*

Bugungi kunda insoniyatni xavf ostida qoldi rayotgan hodislardan biri ekologik vaziyat hisoblanadi. Jamiyatni ng atrof-muhit bi Ian o'zaro buzilgan aloqasi keng jamoatchilik o'ratsida katta tashvish uyg'otmoqda.

O'zbekiston Respubl ikasi Konstitutsiyasining 50-moddasida "Fuqarolar atrof tabiiy muhitga ehtiyotkorona munosabatda bo'lishga majburdirlar", 55 moddasida esa "Yyer osti boyliklari, suv, o'simlik, va hayvonot dunyosi hamda boshqa tabiiy zaxiralar umummilliy boylikdir, ulardan oqilona foydalanish zarur va ular davlat muxofazasidadir" deyilgan.

Insonning tabiiy boyliklardan haddan tashqari oshiqcha foydalanishi oqibatida sayyoramizning qiyofasi o'zgarib bormoqda. Yashil o'rmonlar siyraklashib, o'simlik va hayvonot turlari kamaymoqda, foydali qazilma boyliklari tugab bormoqda. Suv xavzalari va atmosfyera havosining ifloslanishi, chiqi ndi moddalarni ng ortib borishi natijasida aholini oziq-ovqat bilan ta'minlash, enyergiya va chuchuk suv muammolari borgan sari murakkablashmoqda. Oqibatda, million-million yillar davomida turg'un bo'lgan tabiiy holatga putur etmoqda.

Ekologik bilim - bu tirik tabiatning tuzilishi, rivojlanishi, o'zgarishi, yer yuzidagi tirik jonzotlarning holati, ularning bir-birlari va atrof-muhit o'rtasida bo' lib turadigan munosabatlarni, tabiiy boyliklarning son va sifatini, xajmini, xillarini hamda ularni saqlash va tejamkorlik bilan foydalanish yo'llarini o'zlashtirishdan iboratdir.

Inson tabiatga, o'zini o'rab olgan muhitga nisbatan o'z munosabatini o'zgartirishi, tabiat qonunlarini bilishi, o'rganishi va ular asosida o'z hayotini rivojlantirishi shart. Tabiat qonunlariga mos keladigan hayot yo'llarini ishlab chiqish kyerak. Aks holda inson va jamiyat katta tabiiy ofatlarning kelib chiqishiga sababchi bo'ladi va shu ofatlardan halok bo'ladi.

Ekologik ta'lim va tarbiyaning tub ma'nosi - tabiat va jamiyat o'rtasidagi doimiy birlik va ularni bir-birlariga bug'luvchi tabiiy hamda ijtimoiy qonunlarni o'rganish, hayotga tatbiq qilishdan iboratdir.

Ekolgik ta'lim va tarbiya - bu insonni tabiatga qadam qo'ygan vaqtdan boshlab, butun hayoti davomida tabiatdan ongli ravishda foydalanishga, psixologik, axloq odob yuzasidan halqimizning tabiatga hurmat va e'tibor bilan qaraydigan urf odatlarini, udumlarini tarbiyalash, tabiiy boyliklarni ko'paytirish, bog'u-rog'lar, gulzorlar tashkil qilishga undashdan, uning qalbida yaxshi xislatlar uyg' otishdan iboratdir.

Insonni o'rab turgan tabiiy muhit va uning boyliklarini biladigan, undan tejamkorlik bilan foydalanadigan, saqlaydigan, tabiat boyligiga, go'zalligiga qo'shadigan, ijtimoiy va tabiiy qonunlarni biladigan bilimdon shaxsni etishtirish - bu ekologik tarbiya maqsadi.

O'rta asrlarda yashab ijod etgan Sharq al lomalaridan Muhammad Muso al Xorazmiy, Abu Nasr Farobiy, Abu Rayhon Byeruniy, Abu Ali Ibn Sino va boshqalar tabiat fanlarining rivojlanishiga katta hissa qo'shganlar. Ular hali ekologiya fani dunyoga kelmagan davrda tabiat va undagi muvozanat, o'simliklar va hayvonot dunyosi, tabiatni e' zozlash haqida qimmatli fikrlar aytganlar.

Tabiatshunoslikka oid "Kitob al-mabodi al-insonia", "Kalam fia'zo al hayvon" kabi asarlarida odam va hayvonlar ayrim a'zo larining tuzilishi, xususiyatlari va vazifalari haqida, ularning o'xshashligi va farqlari keltirilishi bilan birga, asosiy anatomik fiziolgik tushunchalar byerilgan. Ularining ruhiy holatlaridagi hususiyatlari haqida ham to'xtalib o'tilgan. Kasalliklarining oldini olish, sog'lomlashtirish va boshqa chora-tadbirlarni qo'llash lozim ekanligi haqida ma'lumotlar keltiriladi.

Maktabgacha yoshdagi bolalarga ekologiya haqidagi tushunchalar va qonuniyatlar to‘g‘risida bilim byerish. Bunda mehnat muhofazasi, tabiatni asrash, noyob jonzotlar ro‘yxati, tabiat va atmosfyeradagi inqirozlar oldini olishga oid tushunchalar va qonuniyatlarga e’tibor byeriladi.

Demak, maktabgacha yoshdagi bolalar ekologik tarbiyasidan ko‘zlangan maqsadlardan biri - bir to’mondan - muqaddas Ona zaminimizni ozoda qilib saqlash bo‘lsa, ikkinchi to’ondan - musaffo osmonimizni aslidagi- dek saqlashdan iborat. Bu ona diyorimizni obod etishga qo'shiladigan katta hissa bo'lib, uning yordamida maktabgacha yoshdagi bolalarda obodonchilik va orastalik, pokizalik va tejamkorlik, xushxulqlik va xushmuomalalik kabi insoniy fazilatlar shakllanadi. Bular maktabgacha yoshdagi bolalarda quyidagi ekologik qonuniyatlar va tushunchalarni ongli ravishda anglashni kafolatlaydi:

- tabiat haqidagi tushuncha, tabiiy muhit, tabiiy o’illar va ular orasidagi bog‘lanish;
- tabiat boyliklaridan tejab-tyergab foydalanish va ularni muhofaza qilish;
- atrof-muhitni ifloslanishdan saqlash;
- tabiatni kelajak avlodlar uchun qanday boisa, o‘shandayligicha qoldirishga intilish va shu kabilar. Uzoq tarixga nazar tashlaydigan bo’sak, Markaziy Osiyo xalqlari.

Jumladan, o‘zbeklar ham jahondagi eng qadimiy xalqlardan hisoblanadi va ular jahon ilm-faniga, ma’naviy-ma’rifiy taraqqiyotiga katta hissa qo‘shganligining guvohi bo’amiz. Ota-bobolarimizning bu boradagi qoldirgan boy ma’naviy myerosi milliy myerosimizni chuqur, har taraflama o‘rganishimizga va u haqda xolisona fikr bildirishga hamda 0‘zbekiston mustaqilligiga yerishuvida buyuk ma’naviy ozuqa bo’ldi yoki ota-boboiarimiz qoldirgan milliy qadriyatlarimizni tiklash va ularni targ‘ib qilishga keng imkoniyatlar yaratildi.

«Respublikamiz mustaqillikka yerishgandan so‘ng, ekologik tarbiyada xalq pedagogikasidan foydalanishga katta e’tibor byerib kelinmoqda. Atrof-muhitni muhofaza etish, moddiy boyliklardan oqilona foydalanishga oid tarbiyani milliy qadriyatlar va an’analar, sharqona urf-odatlar orqali byerish ehtiyoji paydo bo’ldi.

Tarbiyachining bolalarga ekologik ta’lim va tarbiya byerishda xalqimizning o‘ziga xos milliy tarbiyasidan o‘rinli foydalanishi yaxshi samara byeradi. Milliy tarbiyamizda to‘rt narsa - yyer, suv, tuproq, havo muqaddas hisoblangan. Xalqimiz juda qadim zamonlardan suvga e’tiqod qo‘yib, yozning eng jazirama kunlarida «Suv sayli» otkazgan. Ota-bobolarimiz **«Suv - tabiat in’o’i, hayot manbayi»,** deb bejiz aytishmagan. Har to’chi suvni gavhardek qadrlab, bog‘-rog‘lar yaratishgan. Biz esa suvdan xo‘jasizlarcha foydalanishimiz natijasida Orol muammosining tug‘ilishiga sababchi bo’ldik. Sirdaryo va Amudaryoning belgilangan yyerga to‘la yetib bormasligi natijasida bugun 0‘rta Osiyo uchun ahamiyatli bo’gan Orolning butunlay yo‘qolish xavfi paydo bo’ldi».

Demak, maktabgacha yoshdagi bolalarga ekologik tarbiya byerishda milliy qadriyatlar, urf-odatlar, an’analar, marosimlar, nodir qo‘lyozmalar va davlat arboblarining ushbu sohaga oid faoliyatlari mustahkam didaktik asos bo‘lib, bular orqali ularni atrof-muhitni toza saqlashga, ozodalikka, pokizalikka va eng asosiysi sog’lo’ turmush tarzi hamda muhitini tashkil eta olishga o'rgatiladi.

Jamiyatning iqtisodiy va ijtimoiy jihatdan taraqqiyoti darajasi undagi xalq xo‘jaligining turli jabhalariga ta’sir etadi. Bu borada o‘ziga xos global va mintaqaviy ekologik muammolar ham yuzaga kelavyeradi. Bunda global muammolarga Orol fojiasi, Chyernobil halokati, Xirosima va Nagasaki shaharlardagi bomba portlashlar hamda shu kabilar misol

bo‘la olsa, zavod va fabrikalardan chiqadigan zararli chiqindilar yoki ma’lum hududdagi tuproq yerroziyasi, ba’zi kasalliklarning ko‘payishi va shu kabilarni misol qilib olish mumkin.

Shu sababli ekologik tarbiya yo‘nalishlari ham turli xil bo’ldi. Quyida ularning ba’zilari to‘g‘risidagi ma’lumotlar keltiramiz:

1. Maktabgachayoshdagibolalarniyashabturganjoyidagitabiatimizboyliklari nitejab-tyergashga, unimuhofazaqilishgao‘rgatish.
2. Maktabgacha yoshdagi bolalarni o‘z o‘quv muassasalarini va uning tevarak-atroflarini ko‘kalamzorlashtirish va obodonlashtirish, mevali va manzarali daraxtlar ekishga o‘rgatish.
3. Maktabgacha yoshdagi bolalarda xiyobonlarni, suv havzalarini ozoda saqlash ko‘nikmalarini shakllantirish.
4. Ekologik dunyoqarashni yuksaltirish.
5. Ekologik madaniyatni shakllantirish.
6. Ekologik savodxonlikni yuksaltirish.
7. Maktabgacha yoshdagi bolalar ongida atrof-muhit va uning shaxs ma’naviy dunyosiga ta’siri haqidagi tasavvurlarni shakllantirish.
8. Maktabgacha yoshdagi bolalar ongida tabiat va uning jamiyat taraqqiyotidagi o‘rni haqidagi tasavvurlarni paydo qilish.
9. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ekologik tarbiya byerishda o‘quv muassasaiari va oila o‘rtasidagi umumiylik va xususiylik.
10. Maktabgacha yoshdagi bolalar ongida atrof-muhit muhofazasida bolalarning vazifasi haqida tasavvur hosil qilish.
11. Maktabgacha yoshdagi bolalar ongida tabiatni muhofaza qilishda otaona ibrat-namunasi haqidagi tasavvurlarni hosil qilish.
12. Maktabgacha yoshdagi bolalarni oiladagi, o‘quv muassasasidagi o‘simliklar va hayvonot dunyosini e’zozlashga o‘rgatish, jonivor va qushlarni parvarish qilishdagi bilim va ko‘nikmani yuksaltirish.
13. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ekologik tarbiya byerishda milliy an’ana va urf-odatlarni tiklashga e’tibor qaratish.
14. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ekologik tarbiya byerishda to‘garaklardan foydalanish va ularda «Tabiat va inson», «Ekologiya va inson», «Orol madad so‘raydi», «Tabiatni e’zozlaylik», «Suvni muqaddas deb bilaylik» va shu kabi mavzularda davra suhbatlari uyushtirish.

Demak, havo inson tanasi uchun eng muhim va zarur tabiat in’ omidir. Havoga muntazam ravishda aralashib turadigan iflos chang o‘pkada gaz almashuviga salbiy ta’sir ko‘rsatadi. Bu insonning sog‘lig‘ini bora-bora izdan chiqarib, turli-tuman xastaliklarni vujudga keltiradi. Tabiat shunday odil mo‘jizaki, atrof-muhitni muvozanatga keltiradi. Chunonchi, chiqarilgan karbonat angidridni o‘siml iklar yutib, uni kislorodga aylantiradi, demak o‘simliklar Juuyosi, 1arnziy ma’noda aytganda, havoni chang va karbonat angidriddan tozalab byeruvchi bebaho vositadir. Bunda inson o‘z atrofini o‘rab turgan iabiatni, uning o‘simliklar dunyosini ko‘z qorachig‘iday asrabgina qolmay, uni boyitishi, qo‘lidan kelganicha ko‘proq daraxt ekishi, ko‘kalamzorlashtirishga intilishi zarur degan xulosa chiqadi. Shuning uchun ota- bobolarimiz daraxt ekish, bog‘-rog‘ yaratishni savobli ish deb bilishgan. Bir tup mevali daraxt ekkan kishining ikki dunyosi obod bo‘ladi, deb bejiz aytishmagan.

ФОЙДАЛАНИЛГАН ADABIYOTLAR:

18. Shulga T.I. Rol stanovleniya volevoy regulyatsii v razvitii mladshego shkolnogo vozrasta: mejvuzov, sborn. trudov Psixologo-pedagogicheskiye osobennosti razvitiya lichnosti mladshego shkolnika. -Penza, 1993.

19. Wofford J.C. Experimental analysis of a cognitive model of motivation. // J.Psychol. London, - 1990. - Vol. 124, № 1. - P.87-101.

20. Vigotskiy L.S. Razvitiye visshix psixicheskix funksiy, Sobr. sochineniy M. 1982g. t.3

21. Yusupov O.N. Cognitive semantics in context. Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe 7 (2), 84-87.

22. Юсупов О.Н. Ўзбек адабиётининг инглиз тилидаги таржималарининг лингвокогнитив тадқиқи. Сўз санъати халқаро журнали. 3 сон, 3 жилд. Б.102-105.

23. Юсупов О.Н. O'zbek poeziya namunalari tarjimasining ingliz tilidagi interpretatsiyasi. Тошкент давлат педагогика университети илмий ахборатлари. 3 жилд, 19 сон, - ТДПУ, 2019. Б.146-150.

24. Юсупов О.Н. Анализ проблемы стиля в художественном переводе. The Way of Science, 94. 2014.

25. Юсупов О.Н. Бадиий матннинг лингвокогнитив хусусиятлари. Тошкент давлат педагогика университети илмий ахборатлари, 1 (10), 35 - 37. 2017.

26. Юсупов О.Н. Специфика художественного перевода. Наука и Мир 2 (3), 170 - 172. 2014.

27. О.Н. Юсупов. Pride of Uzbek nation. The Way of Science 9 (31), 80-81, 2016

28. ОН Юсупов. Чет тили дарсларида таржима муқобиллигини яратиш асосида тилни ривожлантириш. Тил ва адабиёт таълими 2 (2), 96-99

29. О.Н. Юсупов. Стилистика. I том, Ташкент, ТДПУ, 2017. 320 стр.

30. О.Н. Юсупов. Лексикология. I том, Ташкент, ТДПУ, 2017. 344 стр.

31. O.Yusupov, I.Mirzaeva, A.Mukhamedaminov, D.Shigabutdinova, S.Nazarov, U.Muradov, T.Toshpulatov, Sh.Fayziev, Sh.Fayziev. Phraseological Units with Colour Designation Component as a Means of Reflecting the Self-Consciousness of the English People. LINGUISTICA ANTVERPIENSIA, 2021. P. 719-731

32. Yusupov O.N. Subtleties Of Literary Translation. İlköğretim Online (IOO) - Elementary Education Online 4 (4), 1987-1991

MAKTABGACHA TA'LIMDA QO'LLANILADIGAN O'YINLAR VA ULARNI TASHKIL ETISH METODIKASI

Atabekov Fozil O'razali o'g'li
Toshkent viloyati Chirchiq davlat pedagogika instituti
Maktabgacha ta'lim kafedrasi dotsent vazifasi bajaruvchisi,
Tulaganova Munisaxon G'ofurjon qizi
Mirsultonova Qutbixon Maxmudjon qizi
Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya va sport

Rezyume: *Maqolada maktabgacha ta'lim tizimiga yangicha yondashuv asosida noan'anaviy darslarni tashkil etishning mazmun-mohiyati, bog'cha yoshidagi bolalarga ingliz tilini o'rgatishda yangi texnologiyalardan foydalanishning o'rni va ahamiyati bayon*

or the behavior of words .[45] The next section will focus on the indirect applications of corpora in language teaching.

REFERENCE

1. Aston, G. (2000). Corpora and language teaching. In L. Burnard & T. McEnery (Eds.),Rethinking language pedagogy from a corpus perspective(pp. 7–17). Frankfurt, Germany:Peter Lang.

2.Aston, G. (2001).Learning with corpora. Houston, TX: Athelstan.

3. Bennett, G. R. (2010).Using corpora in the language learning classroom.Ann Arbor: University of Michigan Press.

4. Bernardini, S. (2002). Exploring new directions for discovery learning. In B. Kettemann &G. Marko (Eds.),Teaching and learning by doing corpus analysis(pp. 165–182). Amsterdam, The Netherlands: Rodopi.

5. Gaskell, D., & Cobb, T. (2004). Can learners use concordance feedback for writing errors?System, 32, 301–319.

6. Hunston, S. (2002).Corpora in applied linguistics.Cambridge, UK: Cambridge University

6. Sinclair, J. M. (1991).Corpus concordance collocation.Oxford, UK: Oxford University Press.

7. Tognini Bonelli, E. (2010). Theoretical overview of the evolution of corpus linguistics. In: A. O'Keeffe & M. McCarthy (eds.), Routledge handbook of corpus linguistics(pp. 14-27). London: Routledge

[45] Bernardini, S. (2002). Exploring new directions for discovery learning. In B. Kettemann & G. Marko (Eds.),Teaching and learning by doing corpus analysis(pp. 165–182). Amsterdam, The Netherlands: Rodopi.

МУНДАРИЖА

II. XXI АСРДА ЧЕТ ТИЛИНИ ЎҚИТИШ МЕТОДИКАСИ

PANJIYEVA R.B., Content in teaching foreign languages...................................... 3

QO'SHBOQOVA N., Tilni o`qitish va o`rganishda XXI asr ko`nikmalari.............. 5

SIDDIKOVA D.M., KUDRATOVA M.Z., Ways of pronouncing [θ] and [s] sounds correctly.. 8

KHASANOVA A., RAISOVA SH., An integrative approach to teaching english for young learners.. 10

ROZIKOVA R., Project-based learning as a significant approach to build XXI century skills.. 13

SHADMANBEKOVA K.A., Teaching business english in ESP classes................... 15

RAISOV SH.R., The difficulties and advantages of teaching a foreign language..... 17

KHAMZAEV S.A., GILYAZETDINOV E.Z., Cross-cultural teaching of a foreign language - a new paradigm in education.. 21

SODIQOVA S., RAPIQJONOVA S., The implementation of speaking strategies in developing students' communicative competence.. 24

TESHABAEVA Z.S., Enhancing students' linguistic competence via authentic texts in english.. 27

TURAEVA G., Different approaches to teaching English as a foreign language to students... 32

TUXTAYEVA N.A., Modern technologies of studying foreign language in the higher educational institution as a means of motivation of students' educational activity.. 35

TUXTAYEVA N.A., Modern technologies of studying foreign language in the higher educational institution as a means of motivation of students' educational activity.. 35

XOLMATOVA S.Q., Methodology of developing professional culture of college students on the basis of competency approach.. 38

KHOLMURODOVA O.A., ABDULLAEVA S., Increasing basic language skills of young learners in english lessons... 43

XURRAMOV E.E., Technology for the development of cognitive activity of students in the process of teaching a foreign language.. 46

YUNUSOVA S., Past o'zlashtiruvchi o'quvchilarga hikoya orqali innovatsion yo'l bilan grammatikani o'qitish.. 51

BOTIROVA SH.I., The role and significance of artistic reading in teaching literature.. 54

ТОЛИБОВА Г.Р., Чет тилларини интенсив ўқитишда коммуникатив компетенцияни шакллантиришда интерфаол методларнинг ўрни ва аҳамияти....... 57

ТАДЖИЕВА М.Ф., The role of proverbs in teaching English................................ 60

ESHMURATOV U.T., *Teaching visually impaired people and students with disabilities in universities.. ....* 63

III. ЧЕТ ТИЛИНИ ЎРГАНИШНИНГ ПЕДАГОГИК ВА ПСИХОЛОГИК АСОСЛАРИ

UZOKOVA SH., The essence of position of adverbial modifiers in the discourse. 68

SAYFULLAEV X., Xorijiy til o'qituvchisi ijtimoiy psixologik bilimdonligini oshirishda pedagogik muloqotning ahamiyati 71
MUKADDASKHON O., The integration of effective teaching methods and modern technologies for the formation of the xxi century skills. 74
UZOKOVA SH., MAVLONOVA D., Enhancing critical thinking through assessment. 77
NORBEKOVA G., MAMATMURODOVA S., Teachers' and students' perceptions about classroom-based speaking tests. 80
XOLMURODOVA O., TILLAYEVA G., Ingliz tili darslarida o'quvchilarning tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish. 83
ZAYNIYEVA U., BURIEVA N., Terms and types of address................................ 86
ABDULLAYEV A., Maktabgacha ta'lim muassalarida estetik tarbiyaning vazifasi. 89
ABDULLAYEV A., Xalq og'zaki ijodi namunalari vositasida maktabgacha yoshdagi bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash. 92
ATABEKOV F., ABDUVALIYEVA M., Maktabgacha ta'lim muassasalari rahbarlarida huquqiy tarbiyani rivojlantirish. 96
ATABEKOV F., TURDIYEV SH., ABDUNAZAROV S., Maktabgacha ta'lim muassasalarida ekologik tarbiya maqsadi. 99
ATABEKOV F., TULAGANOVA M., MIRSULTONOVA Q., Maktabgacha ta'limda qo'llaniladigan o'yinlar va ularni tashkil etish metodikasi............................... 103
ATABEKOV F., TO'RAQULOV S., OTAQO'ZIYEV A., O'yin turlari: ijodiy o'yinlar, qoidali o'yinlar, milliy o'yinlarning o'ziga xos xususiyatlari.......................... 108
ATABEKOV F., TOSHPO'LATOVA M., JOVLIYEVA S., Maktabgacha ta'lim muassasasi va maktab xamkorligi. 112
ATABEKOV F., ERKINXODJAYEVA G., KENGBOYEV N., Maktabgacha ta'lim muassasalarida iqtisodiy tarbiya. 117
AXMEDOVA U., Ingliz tilini o'qitishda loyihaga asoslangan ta'lim 21-asrning innovation yondashuvi sifatida. 120
ROZIQOVA R., AHMEDOVA F., Oliy o'quv yurtlarida masofaviy (online) ta'lim: muammolar, qiyinchiliklar va imkoniyatlar.. 123
SALIMOVA M., Boshlang'ich sinflarda ona tilini o'qitishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish. 125
SANAKULOVA A.R The role of independent work for students in educational prosess.. 127
SHANASIROVA Z., Talabalarni kasbiy – pedagogik ta'lim jarayonida ma'naviy-ma'rifiy ishlarni tashkil etishga tayyorlashning ilmiy-nazariy asoslari. 130
SHAYXISLAMOV N., Ona tili darslarida filologik mashqlarning tutgan o'rni....... 134
SOLIEVA M., Teacher`s skills in developing a culture of communication in students. 137
СОЙБНАЗАРОВ Н., Таржима ва таржимада мукаммалликнинг долзарблиги. 140
TILAVOVA M., Inversion is a bridge to the wonders of the language world.......... 142
URAKOVA SH., **ICT** and the new teaching and learning spaces: from new pedagogical models to virtual teaching and learning environments................................ 147

AZIMOV D., Development of the future teacher preschool education using an integrative approach. 149
XALILOVA M., Professional training of future preschool teachers in the field of contextual learning technologies. 153
HAMRAYEVA U., Grammatik istisno holatlarni o'rganishning ilmiy ahamiyati. 157
KUKIBOYEVA M., The benefits of reading professional articles for continuous professional development of language teachers. 161
MAHKAMOVA SH., Sociocultural environment and its importance in the development of a child of preschool age. 162
MAMADIYOROVA F., The importance of english language................................. 166
МАМАДЖАНОВА Н., Бошланғич синф инглиз тили дарсларида ўқувчиларда танқидий фикрлашни ривожлантиришда ўқувчи ва ўқитувчининг ўзаро фаолияти. 167
MAMIROVA G., ANVAROVA S., Forms of work in the aspect of learning in collaboration. 170
АБДИРИМОВА И., Проектная деятельность как базовый ресурс в образовательном процессе. 173
MARIPOVA N., Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqa ta'limi va tarbiyasining mohiyati. 175
АБДУКАРИМОВ Н., СУВАНКУЛОВ С., Роль физкультуры в образовательном процессе высшего образовательного учреждения........................ 178
MARIPOVA N., Maktabgacha ta'lim yoshidagi bolalarning estetik rivojlanishidagi o'ziga xos xususiyatlar. 180
ABDULLAYEV A., Maktabgacha yoshdagi bolalarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash. 184
MARIPOVA N., Sog'lom avlod tarbiyalashda suzishning ahamiyati...................... 186
MUHAMMADIYEVA H., Continuous professional development of EFL teachers. 190
МУТАЛОВА Д., Место и роль физической культуры в общей системе воспитания детей дошкольного возраста. 192
НАРИМБАЕВА Л., Талаба қизларни жисмонан тўғри ривожланишида халқ ўйинларининг аҳамияти. 196
NOSIROVA R., Maktabgacha ta'lim muassasalarida rahbarlik qilish va tashkil etishning zamonaviy usullari. 201
NOSIROVA R., Maktabgacha yoshdagi bolalarni maktab ta'limiga tayyorlashning ahamiyati. 206
ABDULLAYEVA M., DADABOYEV I., ISMATULLAYEVA N., Maktabgacha ta'lim muassasalarida iqtisodiy tarbiya berishda sharq mutafakkirlari fikrlaridan foydalanish xususiyatlari. 210
ABDULLAYEV A., Maktabgacha ta'lim tizimida ma'naviy qadriyatlar ahamiyati... 212
ABDURAMANOVA D., Pre-school education characteristics and functional purpose. 215
ABDURAMANOVA D., Developing education system of preschool children......... 218